

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/6/2022
Identifikačné číslo spisu:	8322200081
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8322200081.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa - otca: B. C. E., nar. X.X.XXXX, bytom L. XX, F., proti dcéry: U. O., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX, R., o zníženie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 16 Pc 11/2022, o návrhu dcéry na prikázanie veci inému súdu tej istej inštancie, takto

rozhodol:

Návrhu dcéry na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 16 Pc 11/2022 Okresnému súdu Bratislava II nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov predložil dňa 13.4.2022 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vec na rozhodnutie o návrhu dcéry na prikázanie veci inému súdu tej istej inštancie Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Dcéra svoj návrh odôvodnila s poukazom na svoj trvalý pobyt v Bratislave. Tiež tým, že študuje na lekárskej fakulte v Prahe a na Okresný súd Bratislava II podala návrh na zvýšenie výživného vedený pod sp. zn. 27 Pc 5/2022.

2. Otec s návrhom dcéry nesúhlasí.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu (§ 39 ods. 3 CSP) ako súd najbližšie spoločne nadriadený spor prejednávajúcemu súdu (Okresný súd Trebišov) a súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu navrhovateľa prikázaný (Okresný súd Bratislava II), po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. (3) O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne

nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

6. Predpokladom prikázania veci inému súdu podľa odcitovaného § 39 ods. 2 CSP (z dôvodu vhodnosti) je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady perpetuatio fori, čiže trvania príslušnosti, zakotvenej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou CSP). Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie veci i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných účastníkov konania.

8. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tejto veci neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že dcéra má svoj trvalý pobyt vo väčšej vzdialenosti od Okresného súdu Trebišov. Vo všeobecnosti sú totiž problémy tohto druhu ako už bolo uvedené skôr bežného charakteru a nemôžu (bez ďalšieho) predstavovať dôvod na prikázanie veci inému súdu.

9. Okrem toho v predmetnej veci treba zohľadniť aj negatívne stanovisko otca k návrhu dcéry na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava II.

10. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že dcéra podala svoj návrh na zvýšenie výživného na Okresný súd Bratislava II. V tejto súvislosti bude úlohou súdu prvej inštancie sa zaoberať o. i. otázkou ne/existencie prekážky litispendencie ako jednou z procesných podmienok podľa § 161 CSP.

11. Najvyšší súd tiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

12. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP. Návrhu dcéry preto nevyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.